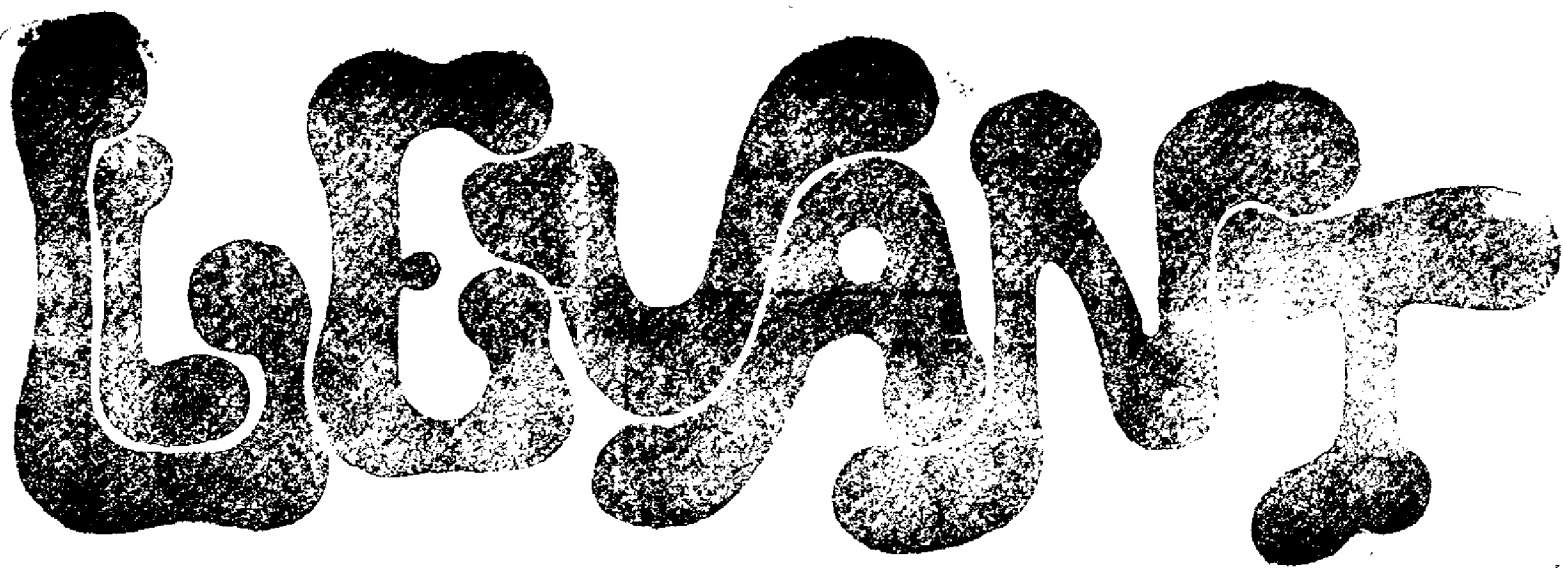

PREUS

Art. Un trimestre.
A For.
Al Extranjer

Número solt
10 cts.

Redacció i Administració
Quatre Corts, 10
ARTA (Mallorca).

SETMANARI CATOLIC MALLORQUÍ

S'ASE DE CABRERA

Continuació

Antes de ser de dia els més atrevits i esforsats ja estaven damunt ses altures i penyals de ran de mar a veure si colombrarien sa ditzosa barca; i efectivament, quant es sol amb sos seus rayos comensava a dorar l'antic castell i ses altures de Picamosques, i de Bellamiranda, el dia primer de mars de 1810, veren arribar sa barca milagrosa; i locos d'alegria i amb bots i crits desaforats anunciaven la bona nova a tot al mon. Encara no estava amarrada sa barca com sa ditribui un pa per cada soldat; a algunes companyes se tengué es bon cuidado de no donar enseguida més qu'un trosset de pa cada tres hores a cada un, am so fi de preparar una sopeta, perque en s'es fat de debilitat a que havien arribat era molt difícil digerir els alimetns solts; a altres companyies no fone possible observar tals previsiones, y mols devoraren es seu pa en menos d'un minut es dir amb un santiamen, morint víctimes de sa seva panxada: de modo que s'arribada dels queviures costá tantes vides o més que s'ausencia dels mateixos, pues durant aquells dies de funesta memoria moriren mes de 500 homos, i un prisioner anyadéix que si els espanyols s'haguessen torbats un dia mes no haurien trobada persona vivent a Cabrera.

Al entretant as miig de tanta desolació se cercaven alguns divertiments per medi d'un petit teatre que tenia escrit en es taló d'entrada aquest lema tan apropiat: «*Obliviscitur ridendo malum*»; riguent un no pensa en so mal; en ell posaren en escena varies comedies, entre elles una anomenada *Sa miseria de Cabrera*, que segurament a causa de personalismes o d'algunes sátires massa coventes, terminá a pedrades entre el públic i els actors.

Al cap i a la fi després de mil peripecies que no es del cas el contar, arribá el dia de sa llibertat, que no los ho va doná en Napoleón el Gran, si nó que també caiguent ell prisioner ben pronte tengué que anarsen desterrat a l'illa deserta de Santa Elena, aont

mori desenganat de ses vanitats, de aquest mon: qui los doná sa llibertat fone en Luis XVIII, net de Sant Luis Rey de France. Un deliri propi de ses grans alegries i proccin a sa locura se apoderá de tots, al sentir desde una goleta qn'arribava amb bandera blanca es crit de «*¡Sa llibertat! ¡Sa llibertat!*» que ressoná desde el port fins a ses altes montanyes, que comunicaren s'eco a ses coves mes escondides i llunyanes. No's pot dir s'alegria que se apoderá de tothom: uns feyen riayes estridents, altres ploraven llagrima viva altres crinaven com a locos, altres se abrasaven sens dir cap paraula: i tots caminaven corrien o botaven d'alegria i per demostrar millor que aquesta no cabia dins el seu cor, resolgueren fer una grandiosa foguetera, i per aixó tot el mon aná a cercar l'enyá.

Durant sa vetllada, mentres sa n'úsic de sa goleta tocava pessas alegres se encengué el fogueró, qual llamada era tan alta com ses montanyes de Cabrera, a pesar de dirse que son ses *mes altes del mon*, mes no cotents amb aixó també calaren foc a ses cases, tendes, barraques, a sa cantina al teatre i a tot quant tenien

Durant es més de maig de l'any 1814 després dels cinc anys de cruel desterro, els pobres prisioners francesos se embarcaren de cap a France; però molt trist és haverho de dir, de deu mils homos tans sols en tornaren a casa tres mils cisents, havent deixats els osos a Cabrera uns 6.400 prisioners

Tals son, entre moltissims d'altres els funets episodis que tengueren lloc en la illa de Cabrera, tots r'igurosament historics per desgracia, i comfome los deixaren escrits els mateixos prisioners o els seus fills, anomenats Ducos, Wagre, Turquet, Gile, i altres.

Tot lo que acabam de dir de Cabrera heu hem tret del tom publicat per D. Pedro Estelric titulat *La Isla de Cabrera*, que dú ses interessantissimes *Vetllades* pel Abate Turquet fill d'un prisioner; i de la notabilíssima obra de D. Miquel S. Oliver *Mallorca durante la primera revolucion* que extracta els autors indicats.

No és d'admirar que així com a Mallorca per fer enllar els infans ses mares so ien dir «*¡cada qu'els moros venen a France solien exclamar ¡calla sinos te diré a Cabrera!*» Engany que se com-

pleix es centenari de sa mort de *Napoleón el Gran, o el Petit*, encare que no sabem que ningú absolutament n'haja parlat noltros, l'hem volgut solemnisar amb aquesta *pagina gloriosa* i per ferho millor an aquets dies pasats cinc companys més anarem a Cabrera. Es una i leta preciosa, es seu portitxol pareix un lago encantador, ses seves altures son belles mirandes, ses seves coves son marevel'oses; però el seu antic Castell par que se veja coronat amb les fatídiquesombres dels prisioners francesos, alguns dels quals deixaren allá el sen nom escrit; i al enfront des Castell just a sa part oposada de sa bahia, ben aprop de sa Fonteta que donava vida en eis mors de sét, s'hi veu un monument funerari, una aovera pirámide de mes de *set* metres d'altura, que l'any 1847 fé erigi el Princep de Joinville a la memoria dels francesos morts a Cabrera. Devall

aquest fúnebre monument heu ha enterrats mols de cadavers; l'emo de sa possessio de Cabrera fa un parey d'anys que just devora heu enterá dues caixes de carro plenes d'osos; que havien desenterrat ses grans aigades; i are ja'n tornen veure mes de mitja carretada. . .

Noltros no sols varem resar varios parenostros en sufragi de tots els prisioners que moriren a Cabrera sino que lo endema celebrarem també per ells el Sant Sacrifici de sa Misa, oferint els companys ses cinc comunions en la preciosa Capella que fa pocs anys va edifica l'Estat per indicació del Bisbe Campins: que descans en pau ell i tots els mors. Amen.

J. P.

(DE SA MARJAL)

Adhessións al Homenatge al Mestre Don Segon Díaz Cordero

La Meua Adhessió

Tot satisfet de que s'haja presa aquesta iniciativa de testimoniar a D. Segon Díaz la gratitut i bon record que deixá dins el cor de tots els que forem els seus deixebles, no vuy que falti la meua cordial adhessió i cooperació.

Amb santa fruició record i recordaré sempre aquells dies infantivo's en que a sa sombra i calor d'un pare més que d'un mestre, creixíem amb edat i sabiduria. Quina constancia, quin desinterés, quina paciència més per admirar que per imitar!

Perque no n'hi ha cap dels que forem els seus deixebles que s'haja olvidat de tan bon pare de tan bon amic? No per altre causa sino perque aquelles ensenyances mudes, d'una conducta intatxable quedaren tan fondes dins el nostre cor que ja may borrarán ses més fortes tempestats ni fins i tot el temps

encare que la seua acció sia tan pertinás que sapi borrar i llevar importancia an els aconteixements mes culminants de s'humanitat.

Records fonsos deixá dins el nostre esperit aquella dolcesa de carácter que guanyava el cor de pares i fills; records fonsos aquella voluntat de ferro que desafiava i triunfava de s'inconstancia natural dels nins; records fonsos aquell atractiu estimulante amb que feia comparéixer un número extraordinari de deixebles a pesar de sa repulsió que causa sempre s'esclavitut d'una escola.

Desde els seus dies, s'han vist may tan frequentades ses escoles? Quin era el principal factor de tanta febra per s'ensenyansa? Tots els antics deixebles del mestre ja difunt, deim amb sant goig i noble orgull, sa confiansa que mereixia an els pares i s'atractiu amb que encaivava an els fills sa bona perso-

nalitat del mestre D. Segon Diaz Cordero (a. e. r. i. p.)

M'adheresc a tot lo que disposi una bona junta formada per deixebles seus, principalment a tot lo que sia sufragi per

la seua ànima, que's bons amics pensen principalment en aliviar les penes de la persona estimada.

J. GINARD, Pre.

LLISTA dels mossos que corregueren sa quinta el dia 18 de Febrer d'enguany.

- 1 Juan Serra Salas, (a) Serra.
- 2 Miquel Fuster Boutin, Eloy.
- 3 Juan Sansó Bergas, Jaueca.
- 4 Pere Alzamora Bisquerra, Sinen.
- 5 Pere Fuster Fuster, Ranxé.
- 6 Miquel Servera Mestre Sen.
- 7 Pere Torres Pascual, Princés.
- 8 Antoni Perelló Ferragut, Porro.
- 9 Bartomeu Torres Lliteras, Princés.
- 10 Juan Ciscafré Gill, Violí.
- 11 Miquel Estelrich Gili, Pen.
- 12 Pere Ginart Sureda, Monseriu.
- 13 Pere Garau Sancho, Melindro.
- 14 Juan Ferragut Ferrer, Ferragut.
- 15 Jeroni Amorós Llinás, Pujols.
- 16 Jaume Sancho Rosselló, Blay.
- 17 Miquel Gili Negre, Pen.
- 18 Antoni Torres Gili, Malet.
- 19 Antoni Forteza Piña, Pere Andreu.
- 20 Jaume Santandreu Massanet, Figuerota.
- 21 Maten Llabrés Quetglas, Pló.
- 22 Sebastià Bosch Ferrer, Senra.
- 23 Gabriel Muntaner Cañellas, Barbassa.
- 24 Jaume Vives Negre, Badeya.
- 25 Bartomeu Esteve Alzina, Ses Torres.
- 26 Francesc Sureda Llinás, Xurignó.
- 27 Gabriel Tous Gayá, Coixiné.
- 28 Manuel Fernández Baraciña.
- 29 Sebastià Ferrer Ferragut, Garrova.
- 30 Cristófol Alzamora Cantó, a Bones Aires.
- 31 Pere Pastor Vives, Redó.
- 32 Juan Bosch Mascaró, Senra.
- 33 Bartomeu Quetglas Mascaró, Carrillo.
- 34 Bernat Danús Cantó, a Bones Aires.
- 35 Jaume Ferragut Sureda, Faro.
- 36 Sebastià Mascaró Carrió, Valent.
- 37 Juan Flaquer Gelabert, a América.
- 38 Cristófol Santandreu Servera, Figuerota.
- 39 Juan Amorós Terrassa, Creu Veya.
- 40 Jaume Tous Ginard, Serra d'en Coll.
- 41 Antoni Antich Nadal, Canay.
- 42 Tomás Mestre Orell, Porret.
- 43 Jaume Carrió Sureda, Rectorat.
- 44 Jeroni Sureda Cerdá, Vergé.
- 45 Arnau Sastre Lliteras, d'es Vergé.
- 46 Cristófol Torrens Rayó, Garrit.
- 47 Antoni Sancho Cursach, Son Caparrot.
- 48 Miquel Alzamora Canet, Cama.
- 49 Juan Pons Lliteras, Xina.
- 50 Xerafi Ginart Ferragut, Porret.
- 51 Jeroni Esteva Ginart, Bon.
- 52 Pere Sureda Cursach, Polet.
- 53 Antoni Bisbal Sancho, Blay.
- 54 Antoni Nebot Ferrer, Nebot.
- 55 Pere Sureda Sancho, Murtó.
- 56 Miquel Llaneras Flaquer, Manyá.
- 57 Sebastià Massanet Bernat, Café.
- 58 Antoni Alzamora Jaume, Pelat.
- 59 Lluís Femenias Massanet, Son Sureda.
- 60 Pere Llinás Perxana, Tiu.

La Juventut Seráfica

La nombrosa i com més va mes pol·lenta Juventut Seráfica que dirigeixen els P. P. Franciscans del nostre poble, dia 28 del mes passat celebrá Junta General a la que hi concorregué s' inmensa majoria dels seus associats.

En compliment de lo que disposa el seu Reglament, se feu l'elecció dels membres de la Junta Directiva que ha de regir la esmentada Juventut durant el present any.

Sortiren elegits:

President, D. Pere Garau Gelabert.

Vicepresident, D. Martí Gili.

Secretari, D. Antoni Massot.

Vicesecretari, D. Climent Garau.

Tresorer, D. Juan Gili.

Vicetresorer, Pere Gil.

President de la Secció Deportiva, Bernat Mestre.

De la Secció Piadosa, Jaume Llaneras.

De la secció literaria, D. Jusep Bisbal.

De la Secció de Propaganda, D. Rafel Ginard.

El P. Amorós que n'es el Director, felicita als nous elegits fent ressaltar amb elogi la abnegació i gestió del qui per tercera vegada i a gust de tothom es estat anomenat President.

Després de acabada la funció de desagravi al Sagrat Cor que se feu en el Convent el darrer dia de carnaval, la Juventut Seráfica organitzá un hermós acte recreatiu en la seua sala-teatre.

L'única finalitat era entretenir honesta i agradablement als joves, i al mateix temps restar públic als balls i espectacles no sempre honests que solen estilar-se en tals diàdes.

Que això se conseguí més de lo que un sospitava no importa el dir-ho perquè massa clar parlava la alegria i satisfacció dels joves i además la concurrència que omplí fins a vessar la sala del acte.

La Secció infantil representá amb sal i gracia diferentes peses de la Galeria Salessiana.

El treball d'aquests articles «menuts», va embadalí i xocá molt al públic qu'els aplaudia a cada instant i llargament.

Després, la Secció de joves interpretá com ho sab fer, una altre obra de la sobredita galeria. Al acabar foren felicitats i aplaudits com s'ho havien meregut.

Noltros també alsam les mans per fer aplausos a la Societat que sab organitzar actes tant profitosos i de dalit p'el jovent.

Voldríem que ella que sab fer-ho i té bons elements, mos recreés amb més frecuencia.

ARTA A FORA

«EXCURSION A LAS CUEVAS DE ARTA» es el títol d'un hermosíssim treball publicat en el darrer número de la Revista «Ibérica» p'el P. A. Linari, S. J. il·lustrat amb moltes i belles fotografies, facilitades per el nostre paísá el farmacéutic Sr. J. Sancho.

Además de les impresions personals el P. Linari aporta en el transcurs del article una serie d'impressions i notes d'altres autors que contribueixen d'una manera extraordinaria al coneixement complet d'una de les visions més espléndides i maravilloses que l'home pot contemplar demunt la terra.

Prudenci Rovira en «Tierra Balear», D. Gabriel Puig y Larráz en el «Boletín del Instituto Geológico de España», Eduart A. Martel el célebre espeleòleg francès, Piferrer en «Recuerdos y Bellezas de España» son entre altres els que s'han ocupat baix de diferents aspectes de les célebres Coves d'Artá.

Al acabar el P. Linari el seu hermós article demostra el seu desig de que les Coves d'Artá siguin il·luminades electricament, cosa que a les Coves del Drach está ja encarregada an el célebre artista argentí Sr. Bernareggi i diu:

«El día que el ferrocarril d'Artá sigui allargat desde la població fins a la desembocadura del torrent de Canyamel, i les Coves il·luminades eléctricament permetin contemplar aquelles maravelles que avui s'han de examinar fatigosament a la llum d'una mala lámpara de acetilé, il·luminant deslira amb cintes de magnessi la natural foscura d'aquell recinte, ni un tan sols n'hi haurá dels qui senten aquesta especie de veneració per les obres estètiques que, poguent no devallan als temples de la Mallorca soterrània, per rendir en ells tribut d'admiració a la sabiduria del Creador, el qual dins les fosques fondaries de la terra hi tancá tals bel·leses, perquè s'home trobas en elles font de pures i desconegudes emocions.

LL. G.

L'Infant D. Ferrán de Baviera a les Coves

Amb motiu del viatge de inspecció a la secció de cria cavallar de l'Estat, feta per l'Infant D. Ferran de Baviera a Mallorca l'agust personalment va fer una visita a les coves d'Artá.

El dimecres dia 14 fou l'escullit, i a la una del capvespre acompanyat de distingida representació de la noblesa mallorquina, els senyors Cotoner, Conte de Peralada i el propietari de les coves nostre paísá D. Jusep Quint Zaforteza, va arribar l'Infant an el nostre poble essent

rebut per les autoritats i una partida de gent de la vila.

A la tornada fou obsequiat amb un champagne a la casa de la vila, en el qual, hem de fer constar-se va danar una hermosa prova de religiosidad, respectant les lleis de la Iglesia universal.

Amb amigable conversa l'Infant va ponderar les agradables impressions rebudes en aquesta visita, fent memoria de la caiguda que S. M. el Rei D. Afós pega a dins les coves en la visita que hi feu essent president del consell de ministres, l'il·lustrissim Sr. D. Toni Maura.

Acabat l'acte i acompanyats per les autoritats i molta de gent que victoretja a l'Infant, tornaren emprendre el camí de Ciutat.

A Mallorca ha estat obsequiadíssim i tant agradable li va esser la seva estada, que la perllongà dos o tres dies per tal de poder admirar mes les nostres bel·leses.

Com a cap de la secció de remonta, per la representació de Mallorca de la *Asociación de Ganaderos* se li feren algunes peticions de millora, passant la principal o sigui que els reproductors que s'envien sien escollits, adaptats a el nostre clima tal vegada millors de rassa mallorquina que, com autòctona, és la preferible tenguent comitè, condicions excel·lents, per lo qual és mereixedora d'un aciençat perfeccionament.

El Dr. Canetti

En la «tournée» que per Mallorca està fent el Dr. suís, li tocà el torn el dia 10 del corrent a el nostre poble.

Es prou conegut ja el Dr. Canetti perquè el presentem. En la sala de l'escola que hi ha a la caa de la vila donà la seva primera conferencia davant una numerosa concurrència que omplia el local de gom en gom.

Parlà de l'excellencia de Mallorca, país de la llum i del sol escollit per los mes celebrats pintors per traslladar a les teles aquestes vibracions vivificants, posà de manifest que Mallorca es indubtablement el país del mon men apropiat per l'establiment de sanatoris, treguent la comparansa de Suïssa la seva patria en la qual a pesar d'haver de anar a cercar el sol per les montanyes, ja molts pocs anys l'establiment de sanatoris ha adquirit un desenrol·lo tan extraordinari que avui es un negoci de primera linea.

Ponderà les cures del sol, presentant a la vista del oient una serie de projeccions, demostratives dels efectes curatius que el sol amb ses radiacions ultravioletes exerceix damunt certes malalties, principalment la tuberculosi.

El treball del Dr. Canetti fou escoltat religiosament per el públic desitjós d'aprendre i sobre coses noves.

Al acabar va anunciar per l'endemà en el Teatre Principal una altra conferencia per intensificar la seua propaganda a favor d'el establiment a Mallorca de sanatoris que al ensemple que un bé per la humanitat, seria un element de riquesa per la nostra illa. Hi va assistir també molta de gent.

Va admirar els nostres paisatges i sortí per les coves i Capdepera.

POLÍTICA LOCAL

No hem dit res mes de l'estat polític d'Artà desde la dimissió del efímer comitè que fou anomenat el dia set de Janer els noms del qual publicarem.

Segons notícies, últimament se designà per president del mateix a D. Guillem Tous (a) Canals en lloc de D. Andreu Sureda (a) de S'Auma que ho fou allavors.

En el nou comitè hi han entrat D. Miquel Oleo, D. Bartomeu Servera i altres. S'ha obert el nou «Centro Liberal» demunt el calé de Can Xim i s'ha fet una crida perquè els qui vulguin pertnèixer-hi vagin a apuntar-s'hi. Segons notícies encare hi caben be i estan ampleis.

Fins aquí res; tot com una seda. Però amb el canvi de comitè ha venguda una andanada que, vaja! podien haver-la-se estuviada, ja que al cap i a la fi no han lograt més que fer gastar en vana uns quants duros a el Municipi.

Se tracta de que per obligar a el Batle a fer tapar un clot de grava de devora el camí de «Ses Sanxos» obert precisament per treuren materials amb a que adobar el camí, se denuncià al Governador el qual feu acudir a Palma a el batle i li tengué dos dies. El poble, paga! No vos deia jo! qu'aquesta política és estat un bony que ha sortit a el nostre desdítat poble? Tot-hom ho sab cert que al Batle li havia bastat una simple indicació del interessat per omplir el clot. Vaja! No hi ha tanta mala voluntat encara. I lo que se consegueix amb aquestes andanades es crear odis i antipaties sempre funestes.

Voldriem fos la darrera.

XX

De Son Servera

Per espai de dos dies de la setmana passada (dimecres i dijous) fou hoste d'aquella vila un medge suís resident a Madrid aont te establerta la seua clínica. Va donar dimecres a vespre una conferencia a el teatre «Vives» davant un públic numerosíssim. Parlà primerament de les bel·leses naturals de Mallorca; ens digué que havia romàs com absorbt contemplant el bell panorama que ofereix el paisatge de Son Servera.

Feu notar lo molt qu'es guanyaria si Mallorca fos coneguda p'els turistes estrangers, els quals digué, vendrien a visitar-la si se creassin aquí, a imitació de Suïssa hotels i sanatoris aont els pacients poguessin venir a curarse o al manco a aliviar sos mals. Afegí que aquí, a Mallorca trenques de Suïssa, gaudim d'un clima templat i aixó favoreix el poder prendre acomodadament banys de sol, de quina eficacia no's pot duptar. Ensenya algunes projeccions i el públic veié malalts restablerts precisament amb els banys de sol.

Se extengué una miqueta, i acabà donant les gracies al públic per l'assistencia i anuncià que tot seguit qualsevol el trobaria disposat a respondre a qualsevol objecció que se li fés.

—Segons noves d'origen autèntic en breu comensaran els

treballs de construcció de la carretera que ha d'unir Son Servera amb Capdepera. Ja han comunicat als propietaris l'expropiació de qu'han d'esser objecte les seves finques.

Corresponsal.

XX

De Capdepera

Hem demanades notícies dels assumptos que tan mos interessan, com son la arribada del tren a Cala-Ratjada i del Port de Refugi a D. Mateu Melis i resulta que no fa massa temps tengué dues cartes de D. Rafel Blanes en que li diu; que s'assumpto no está aturat si be s'ha retrassat un poc degut a que amb so canvi de Govern se extravià una Real Orde, en que s'ordenava que l'expedient passàs a l'informe de sa Junta de Defensa del Reine; aquesta Real Orde s'ha tenguda que repetir i actualment s'expedient es a l'informe de dita junta. El general Weyler també ha escrit que cuida amb interés aquests dos assumptos, lo que importa es que prest vegem realissades millores de tanta importancia.

El barco «San José» que desde Barcelona se dirigia cap a Palma carregat de bencina, devant el cap de la Guya una ratxa de vent li va espenyá el para-mitja, li va pendre algunes veles i li ocasioná alguns desperfectes i después d'anar algunes hores a la bona de Deu pogué arribar a Cala-Rajada aont está sufrint algunes reparacions.

Dissapte demati arribá a el nostre port el «Victoria» carregat de farina, sucre i café pel comerciant D. Miquel Caldentey (a) Creus.

Diumenge passat com per totes les viles sorteaven aquí els quintos: hei hagué 24 mossos i els quatre derrers foren els sigüents: Andreu Nadal Sancho (a) Nadal el 20, Antoni Cursach Gili 21, Mateu Moll Espinosa (a) Camp-Mitja 22, Pere Melis Rosselló (a) Raté 23 i Miquel Trobat Pastor (a) Tacó 24.

Enguany pareix que ni sa moren ni sa cassen ni en neixen; l'amo'n Juan de s'Alsiná desde les festes de Nadal just n'ha enterrats dos i n'han nats tres, i no hei ha cap fadrí que pensi en casar-se per ara.

Hem llegit en el «Correo de Mallorca» qu'el nostre amic i congregant D. Gabriel Trobat Pastor, ha sollicitat pendre part a ses pròximes oposicions de Torrès de faros. Que Deu li doni sort.

Els sembrats se resenten un poc de sa sequedat si be son molt sans, els ametiers están molt preparats d'ametlons si arriben a capitá be será anyada de metles.

Corresponsal.

De Ca Nostra

METEOROLOGIA.—El temps es estat com sol esser dins el mes, tant variable en extrem. En un mateix dia s'han pogut observar tots els fenòmens; pluja, vent, calabruix i sol. Així plou i així surt un sol ben calent. I aixó tota la setmana.

ESTAT SANITARI.—L'epidemia gripal que té invadida tota Palma i molts de pobles també n'ajeu molts dins la nostra vila, si be revesteix un caràcter tant benigne que molts no jeuen més que tres dies, però deixa extenuats i molts queden amb rossegs que poden tenir males conseqüencies. Hi ha cases amb dos o tres atacats. Prova de que és benigne aquesta malaltia és que fins aquí no hi ha ni un mort.

MILLORANSA.—Están ja casi completament restablerts de la malaltia reinant el nostre Director D. Andreu Ferrer, la seua esposa i fill major, que foren atacats a un mateix temps. Ho celebren.

ENHORABONA.—Entre els diferents mallorquins que foren aprovats en la darrera convocatoria a Oficials de Hazienda, veim que es estat destinat a prestar sos serveis en la Delegació de Palma, el nostre amic i paísà D. Antoni Esteve Blanes. Rebega la mes sincera enhorabona.

CONDOL.—Després de rápida malaltia i de rebre els Sants Sagraments i la Bendició apostólica morí a Palma la virtuosa Sra. D.ª Margalida Maura, Vda. de Ribot germana de l'Ex-president de Ministres i il·lustre polític mallorquí D. Antoni. Expressam a tota la seva familia i molt especialment a son fill D. Pascual Ribot el nostre més sentit condol per pérdua tan inreparable.

MORT.—Després de llarga i penosissima malaltia ha mort en la pau el Senyor D. Juan Bonnin Miró (a) Mañá. Rebi la seua familia el nostre més sentit condol.

XX

Máquina de Batre

MARCA NADALI C.^a

S'en ven una en bon estat.

INFORMARÁN:

CAIXA RURAL

ARTÀ

XX

MERCAT D'INCA

Bessó a 96'00 quintà.
Blat a 26'00 sa: cortera.
Xeixa a 26'00 « « »
Ordí mallorquí a 16'50 « «
« forastera 16'00 « «
Civada mallorquina 13'00 pts. id.
« forastera a 12'00 « «
Faves cuitores a 25'00 « «
« ordinaries a 00'00 « «
« pel bestiar a 00'00 « «

TIPOGRAFIA CATOLICA DE **A. FERRER GINART**

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

**TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES
FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.**

Especialitat en impresos per correus, mestres icarabiners segons els models oficials.

VENTES AL DETALL I AL EN GROS **DEMANAU QUALSEVOL CLASSE
DE PAPERS, LLIBRES, I ARTICLES
ESCOLARS I D'ESCRITORI.**

Quatre Cantons 3 - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER

(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calatrata y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DE MARCHANDO.

Pasajes

Habana, Buenos Aires, Francia, y cualquier punto de América.

GRATUITAMENTE arreglo la documentación para poderse embarcar avisando con ocho horas de anticipación, por contar con personal activo e inteligente en el ramo. Para informes: Bartolomé Roca, Hostales, n.º 87.

Los que deseen embarcarse de San Lorenzo, Son Servera, Capdepera o Artá pueden informarse en

**ARTA
a GUILLERMO BUJOSA
CAN GANANCI**

Eensaimades i panets

En lloc se troben millors que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobar sempre pa, panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 I Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

ALMACENES MATONS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 i 49

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO,
ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR,
DE TOASCASABLD

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48 - ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

teu una Agencia entre Artá i Palma i heu va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Marina 38 An es costat des Centro Farmacèntic.

Artá Figuerola 43.

Si voleu menjar bo i llestíssim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PIÑA

Quatre Cantons. 8-ARTA

Te olis de primera i segona classe a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litres a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

DISPONIBLE